

ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

นภัสณัฐ กุตะวัน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ นักศึกษ กุตะวัน ฉบบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.สถาพร เพศพิกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.ชนวิน ทองแพง)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน

(ดร.สถาพร เพศพิกุล)

.....กรรมการ

(ดร.ชนวิน ทองแพง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี อนันต์นาวิ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่..21..เดือน...กันยายน...พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา จากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.สถาพร พลฤทธิกุล เป็นประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ และ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ดร.ธนวิน ทองแพง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภารดี อนันต์นาวิ ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานนิพนธ์ รวมทั้งการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดังปรากฏนามในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมวิทยา ที่กรุณาให้ ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณบิดามารดา นายทองพัน กุตะวัน และ นางสมลิน กุตะวัน รวมถึงขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นประโยชน์ อย่างเต็มกำลังความสามารถ ให้การส่งเสริม สนับสนุน เป็นกำลังใจ ทำให้ประสบความสำเร็จ ได้ด้วยดี

นักศึกษณ์ กุตะวัน

58920617: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน/ นักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์: ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (ACADEMIC ENVIRONMENT SATISFACTION OF THE STUDENTS OF NIKHOMWITTAYA SCHOOL, UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สถาพร พุทธิพิบูล, กศ.ค., ธนวิน ทองแพง, กศ.ค. 88 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และผลการเรียนเฉลี่ย โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25-.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าสถิติที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920617: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SATISFACTION ON LEARNING ENVIRONMENT/ STUDENTS OF NIKHOMWITTAYA SCHOOL/ THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 18

NAPUTSANUT KUTAWAN: ACADEMIC ENVIRONMENT SATISFACTION OF THE STUDENTS OF NIKHOMWITTAYA SCHOOL, UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISORY COMMITTEE: SATAPORN PRUETIKUL, Ed.D., THANAWIN THONGPANG, Ed.D. 88 P. 2018.

This research aims to study the level of academic environment satisfaction of the students of Nikhomwittaya schools, under the Secondary Educational Service Area Office 18, The sample was 210 students. The research instrument was a set of questionnaire, having discriminant power between .25-.79 and reliability of .94. Data was analyzed by Mean (\bar{X}), Standard Deviation (SD) and t-test.

The results of this research found that;

1. Academic environment satisfaction of the students of Nikhomwittaya schools, under the Secondary Educational Service Area Office 18, overall and each aspect, was a high level; except group of friends which was at a modulate level.

2. Comparison of academic environment satisfaction of the students of Nikhomwittaya schools under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by gender, the overall and each aspect was no statistically significant difference.

3. Academic environment satisfaction of the students of Nikhomwittaya schools, under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by class level, this study found that the overall and each aspect was no statistically significant except the buildings was statistically significant different at .05 level.

4. Compare the results of the academic environment satisfaction of the students of Nikhomwittaya schools, under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by grades average, study found that the overall and each aspect was no statistically significant.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพทั่วไปของโรงเรียนนิคมวิทยา.....	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน.....	11
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	23
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	45
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก.....	78
ภาคผนวก ข.....	82
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน..... 41
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18..... 46
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน..... 47
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านอาคารสถานที่..... 48
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการเรียนการสอน..... 49
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านกลุ่มเพื่อน..... 50
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหาร..... 51
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ... 52
9	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ..... 53
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น..... 53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ระดับชั้น.....	54
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย.....	55
13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ผลการเรียนเฉลี่ย.....	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ได้แก่ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้สามารถคิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดการจัดการเรียนรู้ไว้ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพเต็มศักยภาพ มุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนหรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะภาวะแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลเหนือจิตใจและพฤติกรรมของนักเรียน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ การงานของทุกคนในสถานศึกษา สร้างเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (นภาพร อติศักดิ์, 2555, หน้า 1) ซึ่งโรงเรียน เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญ เหมือนเป็นบ้านหลังที่สองของนักเรียน ซึ่งนักเรียนต้องใช้ชีวิตในโรงเรียนเป็นส่วน

ใหญ่ในแต่ละวัน โรงเรียนจึงควรจัดสภาพแวดล้อมให้คล้ายกันหรือดีกว่าที่บ้าน โดยตอบสนองความต้องการของนักเรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดและปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนและความเป็นอยู่ของนักเรียน รวมถึงครูอาจารย์ในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนรักและภูมิใจในโรงเรียนของตน มีการพัฒนาทุกด้าน และเพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน โรงเรียนต้องมีสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมอย่างไร มักแสดงพฤติกรรมอย่างนั้น (ยูวัลดี จำปาไชย, 2555, หน้า 2)

บรรยากาศของโรงเรียน เป็นสถานะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน แล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคล เป็นสภาพการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่เป็นภาพสะท้อนทางความรู้สึกของบุคคล เมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีก็เรียกว่า “บรรยากาศดี” ในทางตรงกันข้าม เมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อม แล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี ก็เรียกว่า “บรรยากาศไม่ดี” โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และอยากมาโรงเรียน โรงเรียนที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ห่างเหิน เฉยเมย ว้าวุ่น และไม่อยากมาโรงเรียน โรงเรียนที่มีบรรยากาศดี จะทำให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ และมีความสุข (อำนาจ เลิศรุ่งโรจน์, 2549, หน้า 33)

การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับสภาพสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยกำหนดมาตรฐานของการจัดการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2549-2553) มาตรฐานที่ 12 ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามศักยภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการจัดการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549, หน้า 1)

โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข ทั้งอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน มีส่วนในการเสริมสร้างด้านความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ โรงเรียนที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น เรียบง่าย สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุ อาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแล มีความเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งจะให้ครู

และนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพล ส่งผลให้เป็นคนละเอียดอ่อน จิตใจแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบ เรียบง่าย ทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นด้วย จึงพยายามจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน เพื่อประโยชน์และความสุขของนักเรียนทุกคน โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมอื่น ๆ ลักษณะการจัดการศึกษาของโรงเรียนนิคมวิทยาโดยภาพรวม แบ่งการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนระดับละ 3 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 13-15 ปี ให้ผู้เรียนเลือกเรียนกลุ่มวิชาการ วิชาชีพตามความถนัด และความสนใจทุกคน โดยส่งเสริมกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุระหว่าง 16-18 ปี ผู้เรียนได้เน้นกลุ่มวิชาที่ ผู้เรียนจะศึกษาต่อและยึดเป็นอาชีพต่อไป ซึ่งให้เลือกเรียนสายอาชีพควบคู่กับสายสามัญด้วย โดยมีครูอาชีพศึกษาสอนร่วม เป็นหลักสูตรคู่ขนานของโรงเรียนนิคมวิทยา ทำโครงการร่วมกับ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง อย่างไรก็ตาม จากการจัดการศึกษาของโรงเรียนนิคมวิทยา ที่ผ่านมา พบว่า ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่กำลัง เรียนปีสุดท้ายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียน ไม่จบพร้อมเพื่อน ดังนั้น นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการเรียนแต่ละระดับการศึกษา หากโรงเรียนมีการจัด สภาพแวดล้อมในโรงเรียนดี จะเป็นส่วนสนับสนุนให้นักเรียนแก้ไขผลการเรียนของนักเรียนและ จำนวนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าโรงเรียนนิคมวิทยา สามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา เมื่อ จบหลักสูตร นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ เช่น เป็นคนที่ดี มีน้ำใจ มีวินัย ทำตนให้เป็นประโยชน์ สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนนิคมวิทยานั้น มีการขยายตัวของจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ มีการเพิ่มจำนวนห้องเรียน ส่งผลให้ห้องเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ อาคาร โรงอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่ได้เชื่อมต่อระหว่างกัน การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพภายนอกอาคารเรียนยังไม่ได้เชื่อมต่อระหว่างกัน

ให้เรียบร้อย นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกเมื่อเกิดฝนตกในเวลาระหว่างช่วงเปลี่ยนวิชาเรียน ส่วนการบริหารจัดการยังขาดความคล่องตัวในการบริหารงานของโรงเรียน เมื่อมีจำนวนบุคลากรเพิ่มขึ้น ในขณะที่จำนวนผู้บริหารยังไม่เพียงพอกับโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งมีบุคลากรเพิ่มขึ้น โดยแบ่งเป็นฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคลและฝ่ายบริหารงานงบประมาณ เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ควรมีรองผู้อำนวยการบริหารงานครบทั้ง 4 ฝ่าย ปัจจุบันมีเพียงผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน การบริหารงานต่าง ๆ ดำเนินการได้ไม่เต็มที่ ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการของโรงเรียนนิคมวิทยา ตามบุคลากรในโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งด้านผู้เรียน ครูผู้สอน เช่น ครูผู้สอนที่ได้รับการบรรจุใหม่ ยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา และครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งบางวิชาจำเป็นต้องใช้ครูไม่ตรงกับวิชาเอก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน ทั้งด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสังคมเพื่อน และด้านการบริหาร มีความสำคัญต่อคุณภาพผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง อาจส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและผลการเรียนที่ดีของนักเรียน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับความพึงพอใจของนักเรียน เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย

คำถามการวิจัย

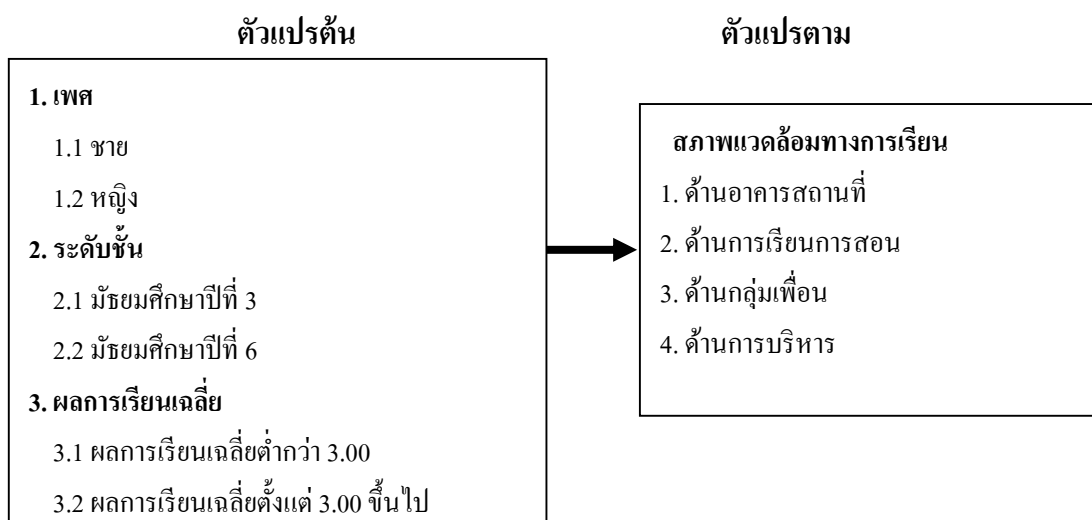
1. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง อยู่ในระดับใด
2. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน^{รู้}ของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย แตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนนิคมวิทยา ตามแนวคิดของ Astin (1971, p. 3) สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นความรู้สึกพึงพอใจของนักเรียน สามารถแบ่งองค์ประกอบเป็น 4 ด้านได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อนและด้านการบริหาร โดยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ที่สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 มากขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ วางแผน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 และส่งผลให้ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ตามแนวคิดของ Astin (1985, p. 3) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหารจัดการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 457 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนนิคมวิทยา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาของนักเรียนเป็นเกณฑ์ จำนวน 210 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นเป็นตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น

- 1.1 เพศของนักเรียน ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง
- 1.2 ระดับชั้นของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 1.3 ผลการเรียนเฉลี่ย ได้แก่ ต่ำกว่า 3.00 และตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราของผู้เรียน ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา นำเรียนรู้ที่สุด ครูรู้จักเทคนิคหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคล ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ให้แรงเสริมหรือรางวัล สนใจปัญหาของนักเรียนตลอดเวลา

2. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่ทำให้เกิดทัศนคติหรือความรู้สึกต่อโรงเรียนทั้งทางที่ดีและทางที่ไม่ดี โดยจะช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นความรู้สึกของผู้เรียนให้พอใจที่จะเรียนและอยากเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในโรงเรียน เช่น การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน มีการดูแลความสะอาดของห้องน้ำ รวมถึงความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่ จัดสถานที่สำหรับพักผ่อนให้เพียงพอในโรงเรียน

2.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลดีต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน ครูมีความรู้ความสามารถ และจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ครูส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง แล้วมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

2.3 ด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง อิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการปรับตัวของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน พัฒนาการด้านการเรียนรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ และคุณธรรมของนักเรียน ให้สามารถทำงานหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.4 ด้านการบริหาร หมายถึง แนวนโยบาย การดำเนินการบริหารโรงเรียน สวัสดิการของโรงเรียน รวมทั้งกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนในโรงเรียน ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3. ความพึงพอใจในการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การรับรู้ทางด้านความรู้สึกลง
นักเรียน ทศนคติที่มีต่อการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์ ด้านอาคาร
สถานที่ ด้านความปลอดภัย ด้านบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียน

4. ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัด
ระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

4.1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3

4.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6

5. ผลการเรียนรู้เฉลี่ย หมายถึง เกรดเฉลี่ยผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559
รวมทุกรายวิชาแบ่งออกเป็น ดังนี้

5.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยน้อยกว่า 3.00 หมายถึง ผลการเรียนรู้เฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00

5.2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป หมายถึง ผลการเรียนรู้เฉลี่ยของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ระหว่าง 3.00-4.00

6. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา
2559

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ตั้งอยู่ในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่
จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข 2553 โดยรับผิดชอบ
จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี-ระยอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอ รายละเอียด แนวคิดทฤษฎีที่เป็นเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนนิคมวิทยา
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนนิคมวิทยา

ข้อมูลทั่วไป

สภาพทั่วไปของโรงเรียนนิคมวิทยา เป็นโรงเรียนประจำอำเภอนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 18 โรงเรียนนิคมวิทยา มีลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ทางด้านตะวันออกเป็นที่ลุ่มติดแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งสำหรับบริการชุมชน บริเวณใกล้เคียง ลักษณะภูมิอากาศมีอากาศร้อน อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง มีเนื้อที่ 237.5 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 4 ตำบล 30 หมู่บ้าน 11,245 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 34,658 คน ได้กำหนดแนวทางการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้ (โรงเรียนนิคมวิทยา, 2559, หน้า 83)

1. ด้านโอกาสทางการศึกษา

- 1.1 สร้างฐานข้อมูล ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีโอกาสในการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
- 1.2 สร้างฐานข้อมูล ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีโอกาสในการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
- 1.3 สร้างฐานข้อมูล ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ตามลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มประเภท

2. ด้านคุณภาพการศึกษา

2.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ครูผู้สอนมีเพียงพอและสามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ให้ความสำคัญกับพื้นฐานและศักยภาพของผู้เรียน

3. ด้านประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

3.1 โรงเรียนมีความพร้อมและมีความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยใช้เครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วิสัยทัศน์ (Vision)

ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เน้นย้ำวินัย ห่างไกลยาเสพติด ใกล้ชิดชุมชน ผลพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาสู่ความเป็นมาตรฐานทางวิชาการ สรรค์สร้างสิ่งแวดล้อม พร้อมยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย ก้าวไกลสู่สากล

เป้าประสงค์ (Goal)

1. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน

2. ดำเนินการให้โรงเรียนเป็นสถานศึกษาสีขาว

3. ชุมชนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในทุก ๆ ด้าน

4. นักเรียนนำประสบการณ์การเรียนรู้ การคิด ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

5. บรรยากาศภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้

6. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสื่อ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจ
 หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วน
 ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

พันธกิจ (Mission)

1. เสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม
2. ดำเนินการจัดเขตปลอดภัยเสพติดในโรงเรียน
3. ดำเนินการให้โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
4. จัดทำสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้
5. จัดกระบวนการเรียน การคิด ให้เป็นประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
6. พัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยี

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

Astin (1985, p. 3) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ว่า
 สภาพแวดล้อมเป็นลักษณะใด ๆ ก็ตามของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและมี
 มีอิทธิพลต่อนักศึกษา

Wallbery (1978, p. 533) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียนไว้ว่า
 สภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา หากมองกันให้แคบลง
 ในระดับห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา คือ บรรยากาศของชั้นเรียน ซึ่งเปรียบเสมือน
 กลุ่มของสังคมที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้นั่นเอง

Harold (1964, p. 233) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางสถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษา
 ว่าหมายถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษา
 ได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะคิด และความสนใจ

McVey (1989, p. 124) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพ
 ประกอบด้วยแสงสว่าง สี เสียง บริเวณที่ว่าง เฟอร์นิเจอร์ และลักษณะของสถานที่ที่ใช้แหล่งเรียนรู้
 ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม หรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา

ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2548, หน้า 10) ให้ความหมายของ “สิ่งแวดล้อม” คือ สิ่งต่าง ๆ
 ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติและมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
 ประกอบด้วย สิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

ราตรี ทัศนะ (2548, หน้า 10) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ ลักษณะใด ๆ ในสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อนักเรียน จะส่งผลต่อการเรียน ของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ มีความประทับใจต่อลักษณะแวดล้อมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหาร บรรยากาศการเรียนการสอน อาคารสถานที่ การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหารกับผู้บังคับบัญชา ครูผู้สอนกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนและบุคลากรในกลุ่ม อื่น ๆ ซึ่งลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต สอบถาม หรือใช้วิธีอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ผ่องศรี จันทาว (2549, หน้า 4) ให้ความหมายของ “สิ่งแวดล้อม” ในภาษาอังกฤษใช้ว่า “Environment” มาจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศสว่า “Environ” ซึ่งแปลว่า รอบ ๆ ดังนั้น สิ่งแวดล้อม จึงหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์และมีอิทธิพลต่อมนุษย์ ในขณะที่เดียวกันมนุษย์ก็มีอิทธิพล ต่อสิ่งแวดล้อมด้วย หรืออีกนัยหนึ่งคือมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน

วิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549, หน้า 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้หลากหลาย มีสิ่งช่วย ให้เกิดการเรียนรู้และไม่มีมลภาวะ

อุดมศักดิ์ สิทธิพงษ์ (2549, หน้า 31) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม คือทุกสิ่งทุกอย่าง ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุสิ่งของ กลุ่มสรรพสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต บ้านเรือน เสียง แสง บรรยากาศ ปัจจัยทางชีวภาพอื่น ๆ รวมทั้งกฎกติกาของสังคมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ไม่ว่าจะ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่อยู่ใกล้ตัวและไกลตัวมนุษย์ เป็นทั้ง ทรัพยากรธรรมชาติและมวลสารทั่วไป ทั้งที่เป็นโทษต่อมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนา ตนเองในทุกด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบและมีบรรยากาศ ที่ดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

วิระเวก สุขสุคนธ์ (2550, หน้า 17) ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนไว้ว่า ลักษณะใด ๆ ก็ตามของโรงเรียนเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพ อันมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ของนักเรียน นักศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ทั้งที่มีขึ้นเอง

ตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดการเรียน การจัดห้องเรียน แสงสว่าง สี เสียง ตลอดจนการตกแต่ง การวาง การติดตั้งอุปกรณ์เฟอร์นิเจอร์ และลักษณะ ของสถานที่ที่ใช้เรียน เพื่อ โน้มน้ำความรู้สึกของผู้เรียนให้พอใจที่จะเรียนและอยากเรียน โดย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน

ประยูร อิ่มสวาสดี (2552, หน้า 39) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่สามารถสัมผัสได้ ประกอบด้วย อุปกรณ์และวัสดุในสำนักงาน รวมทั้ง สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ทั้งสิ่งปลูกสร้างและพื้นที่ของต้นไม้ โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ส่งผลกระทบต่อบุคคลในการปฏิบัติงาน

รุ่งนภา คนเล (2553, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ เป็นสิ่งเร้าและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ และหากมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เหมาะสม ต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ก็จะช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจถึงสถานภาพของตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ทวิพันธ์ เนียมมะโน (2555, หน้า 28) ได้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง การรับรู้หรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของสมาชิกในโรงเรียน ทำให้เกิด ทักษะคิดหรือความรู้สึกต่อโรงเรียนทั้งทางที่ดีและทางที่ไม่ดี ความรู้สึกในทางที่ดีจะทำให้มี จิตแจ่มใส มีความรักสวयรักงาม รักความสะอาด มีความผูกพัน อยากมาโรงเรียน รู้สึกเป็นเจ้าของ และภูมิใจต่อโรงเรียน ส่วนความรู้สึกทางที่ไม่ดี เกิดความเฉยเมย ไม่ยินดียินร้าย ขาดความผูกพัน ต่อโรงเรียน ขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของและความไม่รับผิดชอบ ซึ่งทักษะคิดทั้งทางที่ดีและทางที่ไม่ดี ย่อมมีผลกระทบต่อการทำงานและการพัฒนาโรงเรียนในหลาย ๆ ด้าน

สุจิตรา อินอำพร (2555, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ สิ่งของ กลุ่มสรรพสิ่งที่มีชีวิต ที่ส่งผลกระทบต่อเรียน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงและทางอ้อม อาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งทำให้นักเรียน เกิดการรับรู้และมีความประทับใจ ส่งผลกระทบต่อการทำงานในชีวิตในทางที่ประสงค์หรือไม่ก็ได้

อุมาพร นิลพัฒน์ (2555, หน้า 12) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียน คือ ลักษณะหรือภาวะใด ๆ ของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อเรียนการสอนของนักเรียนทั้งทางตรงและ ทางอ้อมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมโดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากการสร้างขึ้นเองของ มนุษย์ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้มีความประทับใจต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ธรรมปิที สังคเสลิต (2556, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้และที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า รวมทั้งเป็นสิ่งที่ให้คุณและเป็นสิ่งที่ให้โทษ

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2557, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม (Learning environment) หมายถึงสิ่งต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งสามารถส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบ ตลอดจนมีผลกระทบต่อการประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์ (2558, หน้า 18) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมคือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียนสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยที่จะเป็นตัวกระตุ้นหรือแรงผลักดันให้เกิดการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านบวกและด้านลบ ตลอดจนมีผลกระทบต่อการประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

สุภชัย หมอยาคี (2558, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ทรัพยากรหรือลักษณะใด ๆ ที่อำนวยความสะดวกและมีอิทธิพลต่อนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ และมีความประทับใจต่อลักษณะสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นทางด้านบริหาร อาคารสถานที่ การเรียนการสอน การบริการและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ได้บังคับบัญชา ครูผู้สอนกับผู้เรียน นักเรียนกับนักเรียน และบุคลากรในกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งมีอิทธิพลและผลกระทบต่อการเรียนการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อม หมายถึง ลักษณะของสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ทั้งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน ทำให้เกิดทัศนคติหรือความรู้สึกต่อโรงเรียนทั้งทางที่ดีและเกิดความพึงพอใจแล้วยังช่วยเอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นความรู้สึกของผู้เรียนให้พอใจที่จะเรียนและอยากเรียน

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียน

1. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง อาคารเรียน อาคารประกอบห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและการจัดการเรียน

การสอนในสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังรวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกสบายต่าง ๆ เช่น สภาพเมืองหรือชุมชนที่อยู่รอบสถานศึกษา สภาพทางภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เหมาะสม สงบ เพียงพอสำหรับใช้ความคิด ห่างจากเสียงรบกวน เช่น เสียงของยานพาหนะหรือโรงงานต่าง ๆ จำเป็นต้องพิจารณาไม่ให้มีการรบกวน เช่น สถานที่ประชุมหรือบรรยากาศทางวิชาการไม่ควรอยู่ใกล้กับบริเวณจัดกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งส่งเสียงเชียร์เสียงดังจนก่อให้เกิดความเครียด (Astin, 1986, p. 67)

ราตรี ฤกษ์วงศ์ (2548, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยจัดขึ้นกับสภาพความเป็นไปและความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของครูผู้สอน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สนาม สภาพอาคาร อาคารประกอบ สนามกีฬา ที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสม ตลอดจนการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ประดับ เพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกโรงเรียน ทั้งด้านการระดมความคิด การก่อสร้าง ตกแต่ง ตลอดจนการบำรุงรักษาเพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของสมาชิก

สมาน ปรีชา (2548, หน้า 14-17) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ที่ดี คือ ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร จึงทำให้เกิดการดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้านการจัดหา การดูแลรักษาความปลอดภัย และวางแผนการใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด ควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เพราะสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นเสมือนหน้าตาของสถานศึกษา บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความเอาใจใส่ของบุคลากรในโรงเรียน อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและสภาวะจิตใจของผู้ใช้อาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึง นักเรียน ครู รวมถึงบุคคลภายนอกที่มาเยี่ยมชมสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ และได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดังนี้ 1) ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม 2) จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ 3) จัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ 4) ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 5) จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร 6) ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ 7) จัดสภาพบริเวณ

สถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและปลอดภัย และ 8) จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบและบริเวณอื่น ๆ ให้มีความแข็งแรง สะอาด และแสงสว่างเพียงพอ

วิชาญ สุวรรณชัย (2549) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เป็น ระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยุให้เกิดการเรียนรู้และไม่มีมลภาวะ

สุทิน พรหมลี (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินงานอาคารสถานที่ ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานอาคารสถานที่จะมีประสิทธิภาพได้ โดยการดำเนินการตาม ขั้นตอนทั้ง 4 ของกระบวนการบริหาร คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การวางแผน การดำเนินการตามแผนและการประเมินผล เช่นเดียวกับการบริหารงานอื่น ๆ ทุกงาน ซึ่งมีความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยสรุปดังนี้ 1) การบริหารงานที่ให้ความสำคัญ แก่การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการ 2) เป็นการบริหารที่ส่งเสริมให้การดำเนินงาน ต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ 3) เป็นการบริหารงานเพื่อเตรียม ความพร้อมที่จะรองรับความคิดและความเปลี่ยนแปลงทางการจัดการศึกษา เช่น การเพิ่มหรือลด ของจำนวนนักเรียน 4) เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมและพอใจในการจัด กิจกรรมของโรงเรียน และ 5) เป็นการบริหารงาน ที่มีส่วนเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร ให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่

วศิน สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น มีความเหมาะสมหรือเอื้อต่อการจัดการเรียน การสอน เช่น ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องสมุด โรงอาหาร สวนหย่อม สนามกีฬา ทั้งที่ตั้งอยู่ใน สถานศึกษานั้น ๆ

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 26) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการอาคารสถานที่และการจัด สิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม มี 4 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัด กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึกงาน พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล 2) การวางแผน บริหารปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เอื้อต่อการรับแสง สว่าง และป้องกันเสียงรบกวนได้ 3) การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคารเรียน เช่น ทำทางเดินเท้า

ที่มีหรือไม่มีหลังคา เชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่มดอก และ 4) การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสะดวกขึ้นและร่มเงาแก่นักเรียนและนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอก ไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะเปียก ขยะแห้ง ให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น

สมฤทัย รอดพูนพงศ์ (2553, หน้า 40) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เช่น ควรจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน ควรมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในห้องเรียน มีการดูแลความสะอาดของห้องน้ำ รวมถึงความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่ จัดสถานที่สำหรับพักผ่อน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

จิราพร พึ่งพิณิจ (2555, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนดีและมีความเหมาะสมขึ้น ซึ่งสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสุขา ตลอดจนสภาพภูมิทัศน์ ความร่มรื่น การจัดสวนหย่อมและลักษณะห้องเรียน อุปกรณ์ในห้องเรียน สื่อการเรียนการสอนต้องมีปริมาณและคุณภาพเพียงพอ อีกทั้งยังต้องจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด เหมาะสมกับที่ตั้งในโรงเรียน และควรบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพราะสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนตามสภาพจริง

ทวิพันธ์ เนียมมะโน (2555, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแต่ละด้านนั้น เป็นส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดีของชาติ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม คุณภาพ ทั้งด้านวิชาการและพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนจบการศึกษาออกไปแล้วอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง เช่น ด้านการเรียนการสอน ก็อำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน ตลอดจนกระทั่งจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน นอกจากนี้ ด้านอาคารสถานที่และ โรงฝึกงานอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายได้มากที่สุด รวมไปถึงการบริหารงาน

ด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ สถานที่พักผ่อน ห้องน้ำห้องส้วม ควรอยู่ในความเอาใจใส่ของผู้บริหารตลอดเวลา

สุจิตรา อินอำพร (2555, หน้า 22) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลและช่วยส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนดี และมีความเหมาะสมมากขึ้น ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ตลอดจนสภาพและลักษณะห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน ต้องมีปริมาณและคุณภาพเพียงพอพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพราะสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง

เบญจพร ธีญญาวุฒิ (2556, หน้า 7-8) ได้ให้ความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพหรืออาคารสถานที่ จะต้องมีความสะอาด สวยงาม ร่มรื่น มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย เหมาะสมคุ้มค่า เป็นระเบียบเรียบร้อยและสะดวกในการเดินทางต่อของอาคารเรียน อาคารประกอบ การบริหารที่สะอาดและเพียงพอของน้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่นั่งพักผ่อน ในบริเวณโรงเรียน ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดโรงเรียน ที่นั่งเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหาร การจัดระบบถ่ายเทอากาศในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและอาคารประกอบ การจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยภายในโรงเรียน

ธรรมปิติ สิงคเสลิต (2556, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องมีความเป็นระเบียบ อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ต้องมีต้นไม้ให้ความร่มรื่นในโรงเรียน สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ คือการสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียนต้องเป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้และความเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น สนามหญ้า สวนหย่อม สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สนามกีฬา ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสมทั้งที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดจนการปลูกต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่นสวยงามให้แก่โรงเรียน

จริยา กล้ารบ (2556, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดีของชาติ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม คุณภาพทั้งด้านวิชาการและพัฒนาบุคลิกภาพ การสร้างอาคารสถานที่ ตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดูและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง

ศุภชัย หมอชาติ (2558, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดบริเวณและการจัดสภาพแวดล้อม เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ให้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน การกระตุ้นเร้าทางสติปัญญา เสริมสร้างพัฒนาการทางสุนทรีย์ โดยการจัดสภาพภายในห้องเรียนด้วยการจัดที่นั่งของนักเรียนที่คล่องตัว การเคลื่อนย้ายในการจัด กิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การจัดห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ ต้องอยู่ในสภาพดี ใช้การได้ กว้างขวาง พอเหมาะกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียน สะอาด อากาศถ่ายเทดี แสงสว่างพอเหมาะ ปราศจากสิ่งรบกวน มีมุมหนังสือ มุมสื่อการเรียนการสอน มุมอุปกรณ์เกม มุมเสริมสร้างกลุ่ม ประสบการณ์ต่าง ๆ มุมแสดงผลงานนักเรียน จัดที่เอนกประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้พักผ่อน อ่านหนังสือหรือสนทนา ประดับตกแต่งด้วยภาพสุภาพ เน้นความเรียบง่ายเป็นระเบียบ ประหยัด และสวยงาม การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สนามกีฬา อาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อน ด้วยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ โดยสมาชิกทุกคน ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการระดมความคิด

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่ สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในโรงเรียน เช่น การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน มีการดูแลความสะอาดของห้องน้ำ รวมถึงความปลอดภัยจากการใช้อาคารสถานที่ จัดสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอ ภายในโรงเรียน

2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

Astin (1971, p. 67) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ แนวความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมด ให้ปรากฏในตัวนักเรียน กระบวนการ ดังกล่าว อาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียน การสอน คุณภาพของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตร เจตคติที่ดีของครูผู้สอนต่อวิชาที่สอน

ระพีพันธ์ ฉายวิมล (2548, หน้า 200) ได้เสนอว่า ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ได้ โดยเน้นที่การจัดการบริหาร ห้องเรียนกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน นักเรียน มีการใช้เวลาในการเรียนมากขึ้น และช่วยให้นักเรียนมีกระบวนการบริหารตนเองมากขึ้น

ดล ฤทธิ์เรืองเดช (2552, หน้า 16) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราของผู้เรียน ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งด้านบวกและลบ เป็นสิ่งเร้า

และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ และหากมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจถึงสถานภาพของตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สุภชัย หมอยาคี (2558, หน้า 26) ได้ให้ความหมายการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีการสอน การวัดผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู อาจารย์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุด ด้วยบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา นำเรียนรู้ที่สุด ครู อาจารย์ รู้จักเทคนิคหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนที่ตรงจุดประสงค์ ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิดช่วยกันทำระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ให้แรงเสริมหรือรางวัล สนใจปัญหาของนักเรียนตลอดเวลา

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของนักเรียน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา บรรยากาศน่าเรียนรู้ที่สุด ครูรู้จักเทคนิคหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคล ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ให้แรงเสริมหรือรางวัล สนใจปัญหาและคอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนตลอดเวลา

3. สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อนักเรียนอย่างมาก นักเรียนที่กำลังอยู่ในระดับมัธยมศึกษา เป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น กำลังเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความอยากรู้อยากเห็น และต้องการความเป็นอิสระ มีความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมาก กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านการเรียนรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพและคุณธรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน ยังมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการด้านการเลือกคบเพื่อน ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ดังนี้ Astin (1971, p. 5) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนร่วม โรงเรียนและร่วมชั้น มีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคมโรงเรียน ซึ่งเปรียบเหมือนสังคมย่อย

อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2553, หน้า 48) พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย

1. ความสนใจในการเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ได้แก่ การเรียนเป็นเรื่องสำคัญ ติดตามเนื้อหาที่เรียนตลอดเวลา ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียนในห้องเสมอ ร่วมอภิปรายต่าง ๆ ในชั้นเสมอ ๆ แ่งขันเรียนและทำกิจกรรม

2. พฤติกรรมการเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย ทำงานร่วมกันกับผู้เรียนอื่น ๆ ได้อย่างมีระเบียบ เอื้อเพื่อ เพื่อแม่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอารมณ์ขันและสนุกสนานกับการเรียน สนใจตอบคำถามครูขณะเรียน

3. พฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น ประกอบด้วย แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เฉลียวฉลาด รักสงบ ไม่ชอบทะเลาะวิวาท เคารพนับถือครูทั้งต่อหน้าและลับหลัง สนใจวิธีการสอนของครู

4. การมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้น เข้าห้องเรียนช้า คุยเสียงดังขณะอยู่ในชั้นเรียน เรียนอ่อน ได้เพียงครูอย่างไรเหตุผล

สุจิตรา อินอำพร (2555, หน้า 36) ได้สรุปว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนการปรับตัวและการดำรงชีวิตในห้องเรียนของนักเรียน ซึ่งเปรียบเพื่อนสังคมกลุ่มย่อยสังคมหนึ่งในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในทุกด้าน ทั้งด้านผลการเรียน ด้านพฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกส่วนตัวของนักเรียน สังคมกลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเพื่อนคือสิ่งแวดล้อมที่หล่อหลอมชีวิต ถ้าจะคบเพื่อนดีก็จะชักนำไปในทางที่ดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีก็จะชักนำไปในทางไม่ดี

ศุภชัย หมอยาดี (2558, หน้า 36) ได้สรุปว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง อิทธิพลในการปรับตัวและการดำรงชีวิตในสถานศึกษา การเลือกสาขาวิชาและอาชีพของนักเรียน มักจะคล้อยตามเพื่อน เพราะนักเรียนต้องติดต่อสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ความคิดและทัศนคติต่าง ๆ ย่อมได้รับอิทธิพลจากกลุ่มบุคคล กลุ่มเพื่อนที่มีจำนวนมากกว่าจำนวนอาจารย์ จึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญงอกงาม นักเรียนนิยมคบเพื่อนที่มีความประพฤติดี ให้ความช่วยเหลือดี มีความสนใจตรงกัน ฐานะดี ถือการเรียนเป็นเรื่องสำคัญ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เอื้อเพื่อเพื่อแม่ มนุษยสัมพันธ์ ดี ตั้งใจเรียน มาเรียนสม่ำเสมอ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เฉลียวฉลาด รักสงบ ไม่ชอบทะเลาะวิวาท เคารพนับถือครู

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตลอดจนการปรับตัวของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน พัฒนาการเรียนรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพและคุณธรรมของนักเรียนให้สามารถทำงานหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

สภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหาร มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้นักเรียนในด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

กรองทอง วันสวัสดิ์ (2551, หน้า 22) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง แนวนโยบายการดำเนินการบริหารโรงเรียน สวัสดิการของโรงเรียน รวมทั้งกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนในโรงเรียน

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือการดำเนินงานโดยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้ครูได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่ และสามารถอุทิศเวลา ปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

วศิณ สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 23) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือ การบริหารงานของกลุ่มบุคคล โดยการนำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

สมฤทัย รอดพูนพงศ์ (2553, หน้า 52) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คือ กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลหรือผู้บริหารได้ร่วมมือกันดำเนินงาน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย ทำให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นมาเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

จิราพร พึ่งพิณิจ (2555, หน้า 25) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นกระบวนการบริหารที่ส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน ต้องมีการวิเคราะห์และวางแผนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างคุ้มค่า และเกิดประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

ธรรมปิที สังคเสลิต (2556, หน้า 21) ให้ความหมายการบริหารโรงเรียน เป็นกระบวนการ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคล โดยการนำของผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อให้การศึกษา แก่ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและเจตคติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้ผู้เรียน เติบโตขึ้นมาเป็นสมาชิกที่ดีตามความต้องการของสังคม

เบญจพร รัชญาวุฒิ (2556, หน้า 8) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านการบริหาร จะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียนและส่งเสริมสนับสนุน ให้นักเรียนเป็นผู้นำในการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมให้นักเรียนแสดงผลงาน และกิจกรรมต่อชุมชน การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียน ทางด้านระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ และการจัดระบบรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนักเรียน

ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์ (2558, หน้า 31) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ด้านการบริหาร หมายถึง นโยบาย พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทางปฏิบัติ และกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีการจัดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพในทุกฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายงบประมาณและการเงิน เพื่อให้โรงเรียน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไปในทิศทางเดียวกัน มีความรัก สามัคคี มีแรงจูงใจและทุ่มเทปฏิบัติงาน อย่างเต็มความสามารถ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนด้านการบริหาร เป็นนโยบายการดำเนินการ บริหารโรงเรียน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพ จัดสวัสดิการต่าง ๆ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีผลบังคับใช้ กับนักเรียนใน โรงเรียน ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพผลสูงสุด

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

โดยทั่วไปการศึกษาความพอใจ นิยมศึกษาใน 2 กรณี คือ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน (Job satisfaction) และความพึงพอใจในการรับบริการ (Service satisfaction) ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษากรณีความพึงพอใจในการรับบริการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่ และความพึงพอใจจะส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ดี ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลา และสภาพแวดล้อมบุคคล จึงมีโอกาที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว

Michael (1965, p. 2) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นทัศนคติของคนที่มีความต้องการต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคลมีความต้องการและมีความหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงต้องกระทำด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองตามที่ตั้งความหวังหรือคาดหวังไว้ บุคคลนั้นก็จะได้รับความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งอาจจะแสดงในรูปสมการได้ ดังนี้

แรงจูงใจ = ผลของความพึงพอใจ+ความคาดหวัง

หมายถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อการประเมินผลงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของตน หรือแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรใดจะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อองค์กร หรือการทำงานขององค์กรร่วมกัน ความคาดหวังที่เขาเคยคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ต่อผลงานขององค์กร และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรม เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกัน ถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่องานและการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะต่ำไปด้วย

Wallestion (1971) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกสุดท้าย (End state in felling) ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Wolman (1973, p. 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Want) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

Shelly (1975, p. 119) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุข เป็นความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่า ความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร (Resources) หรือสิ่งเร้า (Stimuli) ทั้งนี้ การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือ การศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใด เป็นสิ่งที่ต้องการที่จะให้เกิดความพึงพอใจและความสุขแก่มนุษย์ ความพึงพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2548, หน้า 172-173) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการจะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากการบริการและการนำเสนอการบริการ โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการบริการ ได้แก่

1. ผลผลิตขั้นบริการ ในการนำเสนอการบริการจะต้องมีผลผลิตขั้นบริการที่มีคุณภาพ และระดับการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการจะต้องแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่และจริงใจต่อการสร้างเสริมคุณภาพของผลผลิตขั้นบริการ ที่จะส่งมอบให้แก่ผู้รับบริการ

2. ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดจากการประเมินคุณภาพและรูปแบบของการบริการ เทียบกับราคาค่าบริการที่จะต้องจ่ายออกไป โดยผู้ให้บริการจะต้องกำหนดราคาค่าบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพของการบริการและเป็นไปตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to pay) ของผู้รับบริการ ค่าบริการจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายและเจตคติต่อราคาของกลุ่มผู้รับบริการอีกด้วย

3. สถานที่บริการ ผู้ให้บริการต้องมองหาสถานที่ให้บริการที่ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก มีสถานที่กว้างขวางเพียงพอ และต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในทุกด้าน เช่น การมีสถานที่จอดรถ หรือการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้ประเด็นด้านสถานที่ให้บริการลดลงไปได้ เป็นต้น

4. การส่งเสริมแนะนำบริการ ผู้ให้บริการต้องให้ข้อมูลข่าวสารในเชิงบวกแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านคุณภาพการบริการและภาพลักษณ์ของการบริการผ่านทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับบริการ ได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปช่วยประเมินเพื่อตัดสินใจใช้บริการต่อไป

5. ผู้ให้บริการ จะต้องตระหนักตนเองว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างให้เกิดความพึงพอใจ ในการบริการของผู้รับบริการ โดยในการกำหนดกระบวนการจัดการ การวางรูปแบบการบริการ จะต้องคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ ทั้งแสดงพฤติกรรมบริการและเสนอบริการที่ลูกค้าต้องการ ด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

6. สภาพแวดล้อมของการบริการ ผู้ให้บริการจะต้องสร้างให้เกิดความสวยงามของอาคาร สถานที่ ผ่านการออกแบบตกแต่ง การแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสมลงตัว สร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี ขององค์กรผู้ให้บริการ และสื่อภาพลักษณ์เหล่านี้ออกไปสู่ผู้รับบริการอีกด้วย

7. กระบวนการบริการ ผู้ให้บริการต่างมุ่งหวังให้เกิดความมีประสิทธิภาพของการจัดการ ระบบการบริการ เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและความสามารถในการสนองต่อความต้องการของ ลูกค้าได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ โดยนำบุคลากรและเทคโนโลยีเข้ามารวมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริการและหวังต่อประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นต่อผู้รับบริการ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการจัดให้มีตามความคาดหวัง ของผู้รับบริการ และระวังไม่ให้เกิดสิ่งที่ต่ำกว่าความคาดหวังนั้นได้ เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกยินดี และมีความสุขในการมารับบริการนั้น ๆ

2. ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการมุ่งหวังที่จะสร้างให้มีเกินกว่า ความคาดหวังของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกปลาบปลื้มใจหรือประทับใจในบริการ ที่ได้รับซึ่งเกินความคาดหวังที่ตั้งใจไว้

Tiffin and McCormic (1995, p. 8) ได้กล่าวว่า ความพึงใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่ บนความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Basic need) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์ และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

Good (1995, p. 7) ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจ ที่เป็นผลจากความสนใจและทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้น

Shelley (1995, p. 9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึก ทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่าง

จากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความรู้สึกนี้สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่กลับซับซ้อนและความรู้สึกนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ

สิริจิวรรณ วิทยาภรณ์ (2550, หน้า 28) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึก หรือทัศนคติที่ดีซึ่งเป็นไปได้ในทางบวก คือเป็นไปได้ตามความคาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานหรือในการแสดงออกในพฤติกรรมต่าง ๆ

ทวินันท์ เนียมมะโน (2555, หน้า 32) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบความรู้สึกของทัศนคติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไป กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจเป็นเพียงกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกทิศทางของผลการประเมินว่าเป็นในทางบวกหรือทางลบ หรือไม่มีปฏิกิริยา คือเฉย ๆ ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนั้น ๆ ก็ได้

จิราพร พึ่งพินิจ (2555, หน้า 21) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของอารมณ์หรือทัศนคติของบุคคลที่เกิดขึ้นในทางบวก ในช่วงเวลาที่มีความต้องการของบุคคลนั้น ได้รับการตอบสนอง

เบญจพร ธัญญาวุฒิ (2556, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่กำลังทำอยู่ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการทำงาน เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ถ้าองค์ประกอบเหล่านี้ สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้อย่างเหมาะสม ก็จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์ (2558, หน้า 15) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือชอบใจในสิ่งเร้าต่าง ๆ ทั้งในสิ่งที่เห็นแล้วและจับต้องได้ เช่น การกระทำ สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ทิวทัศน์ สิ่งของและสิ่งที่ไม่มีความจับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และความรู้สึกต่าง ๆ ที่เป็นผลให้เกิดความรู้สึกชอบ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการประเมินความรู้สึกตนเองจากสิ่งที่เราพบเห็นมานั่นเอง

ดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของอารมณ์หรือทัศนคติเป็นเจตคติที่ดีของบุคคลที่เกิดขึ้นในทางบวก ทำให้บุคคลรู้สึกดีมีความสุขและมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น เป็นความรู้สึกพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ก็จะเกิดความพอใจ ชอบใจ เกิดเป็นทัศนคติด้านบวกที่แสดงให้เห็น

ถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทัศนคติด้านลบที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได้ ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของการประเมิน โดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลประเมินว่าจะเป็นไปได้ไปในลักษณะทิศทางบวก ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนั้น จึงจะมีความพึงพอใจได้ ซึ่งความพึงพอใจนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

สมพงษ์ เกษมสิน (2530, หน้า 89-96) ได้สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความพึงพอใจของมนุษย์ในด้านความรู้สึก ความคิดเห็นต่ออารมณ์ ตอบสนองต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน มี 3 ทฤษฎี ดังนี้

1. Existence-growth theory ทฤษฎีการดำรงอยู่ของการเจริญเติบโต เป็นแนวคิดของ Alderfer (1972, pp. 507-532) ได้แบ่งระดับความต้องการของมนุษย์ ออกเป็น 3 ชั้น คือ

1.1 ความต้องการดำรงอยู่ (Existence needs) เป็นความต้องการจะดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัย เพื่อให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness needs) เป็นความต้องการจะมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เป็นความต้องการในเชิงมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งในชีวิตจริง ความต้องการอยากมีสายสัมพันธ์ทางมิตรภาพจากใคร ๆ หรือสังคมกลุ่มเพื่อน ก็ย่อมต้องการได้รับการยอมรับ การปฏิสัมพันธ์ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นต้น

1.3 ความต้องการด้านความก้าวหน้า (Growth needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุด เป็นความต้องการที่จะได้รับความยกย่องในสังคมและได้รับความสำเร็จในชีวิต

เห็นได้ว่า ความต้องการดังกล่าว เป็นความต้องการของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการในแต่ละข้อแล้ว ส่งผลให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจตามที่ต้องการ ส่วนสำหรับความต้องการเพื่อความอยู่รอดนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัจจัยสี่ คือ ได้รับประทานอาหาร มีเครื่องนุ่งห่ม มียารักษาโรคและที่อยู่อาศัย รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตอยู่ได้ ส่วนในด้านความต้องการสัมพันธภาพ จะเห็นได้ว่า การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นหรือสังคมกลุ่มเพื่อน ก็ย่อมต้องการได้รับการยอมรับซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน การปฏิสัมพันธ์และการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในโรงเรียน เป็นต้น

2. ทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Herzberg (1959, p. 72) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน โดยใช้ทฤษฎีสององค์ประกอบของ (Herzberg's two factor theory) หรือมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น Motivation maintenance theory, Dual factor theory หรือ Motivation hygiene theory เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงาน Herzberg ได้ทำการทดลองโดยการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี ประมาณ 200 คน จากอุตสาหกรรม 11 แห่ง ในบริเวณเมือง Pittsburg รัฐ Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสอบถามจากคนงานแต่ละคน เพื่อหาคำตอบว่าอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ตลอดจนหาสาเหตุจากการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ Herzberg ได้สรุปว่า มีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบงานของแต่ละบุคคล ปัจจัยดังกล่าวเรียกว่าปัจจัยจูงใจ (Motivator) และปัจจัยค้ำจุน (Maintenance factor) หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปัจจัยสุขภาพอนามัย (Hygiene factor) ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนชอบและรักงาน เป็นตัวการสร้างความพึงพอใจให้บุคคลในองค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Need-hierarchy theory) ของ Maslow (1943, pp. 35-40) เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มมนุษยนิยม เชื่อว่าโดยธรรมชาติมนุษย์เกิดมาพร้อมที่จะทำสิ่งดี ถ้าความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ ดังนั้น เขาจึงศึกษาถึงความต้องการของมนุษย์ โดยมองเห็นว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น ซึ่งความต้องการของมนุษย์มีมากมายหลายอย่างด้วยกัน เขาได้นำความต้องการเหล่านั้นมาจัดเรียงลำดับ จากขั้นต่ำไปขั้นสูงสุดเป็น 5 ขั้น ได้แก่

3.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของบุคคล ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม อากาศ การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ต้องการขจัดความเจ็บป่วยและต้องการรักษาความสมดุลของร่างกาย ทุกคนต้องการสิ่งเหล่านี้เหมือนกัน อาจแตกต่างกันเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเพศ วัย และสถานการณ์ ความต้องการปัจจัย 4 ดังกล่าว หากเพียงพอแล้วมนุษย์จะพัฒนาในขั้นต่อไป

3.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety need) เมื่อได้รับความพึงพอใจทางด้านร่างกาย จะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สอง คือความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย สิ่ง que แสดงถึงความต้องการขั้นนี้ คือการที่มนุษย์ชอบอยู่อย่างสงบ มีระเบียบวินัย ไม่รุกรานผู้อื่น ความต้องการระดับนี้อาจแยกย่อยได้ ดังนี้ ความมั่นคงในครอบครัว การมีบ้านแข็งแรงปลอดภัย มีความรักใคร่ปรองดองกันในครอบครัว ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ มีรายได้ยุติธรรม ไม่ถูกไล่ออก งานไม่เสี่ยงอันตราย ผู้บังคับบัญชาดี มีความยุติธรรม มีหลักประกันชีวิต เช่น มีผู้ดูแลเอาใจใส่ในยามชรา ยามเจ็บไข้

3.3 ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belongingness and love need)

ความต้องการมีเพื่อน ความต้องการการยอมรับจากกลุ่ม ต้องการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ต้องการรักคนอื่นและได้รับความรักจากคนอื่น ต้องการความรู้สึกว่าสังคมเป็นของตน

3.4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและความภูมิใจ (Self-esteem need) ได้แก่

ต้องการยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอ ต้องการเกียรติยศชื่อเสียงจากสังคม ต้องการนับถือตนเอง มีความมั่นใจตนเอง ไม่ต้องพึ่งผู้อื่น ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ต้องการความมั่นใจในตนเองและรู้สึกตนเองมีคุณค่า

3.5 ความต้องการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-actualization need) ได้แก่

ต้องการรู้จักตนเองยอมรับตนเอง เปิดใจรับฟังคำวิจารณ์โดยไม่โกรธ ต้องการรู้จักแก้ไขตนเองในส่วนที่ยังบกพร่อง ต้องการพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับตนเอง ต้องการค้นพบตนเองพร้อมที่จะเปิดเผยตนเอง โดยไม่มีการปกป้องต้องการเป็นตัวของตัวเอง ประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพศ

ตัวแปรเพศ มีความสำคัญต่อความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพราะมนุษย์มีเพศสภาพที่แตกต่างกัน แบ่งเป็นเพศชายกับเพศหญิง เพราะธรรมชาติได้ออกแบบชีวิตมนุษย์เพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกัน ไม่ใช่เพียงรูปลักษณ์ของร่างกายเท่านั้น หากยังมี ความแตกต่างในทางความคิดและพฤติกรรมการแสดงออก เพศชายแสดงออกในการใช้กำลัง การต่อสู้ ชอบเล่นซุกซน ผาดโผน ซึ่งมีความรุนแรงมากกว่าเพศหญิงที่รูปร่างบอบบางและมีความอ่อนโยนนุ่มนวลกว่า ความแตกต่างด้านสรีระร่างกาย ความคิดและพฤติกรรมการแสดงออก เป็นผลมาจากฮอร์โมนเพศ ทำให้ผู้ชายและผู้หญิงมีพฤติกรรมแสดงออกและความคิดที่ต่างกัน สอดคล้องกับ อาคม รุณสีงาน (2550, หน้า 65) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงทั้งโดยรวม และรายด้านเกือบทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนหญิงมี ความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่าผู้เรียนเพศชาย ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจตัวแปรเพศมีความสำคัญและคาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จึงนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ระดับชั้น

ระดับชั้น เป็นตัวแปรที่สำคัญเนื่องจากอายุในระดับชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่างกับอายุของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นต่างกัน ส่งผลต่อความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และด้วยอายุ วุฒิภาวะ ประสบการณ์ การเรียนรู้ย่อมแตกต่างกัน ซึ่งพัฒนาการทางสติปัญญา โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์ทุกคนย่อมมีความพร้อมที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด เพราะมนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ผลจากกระบวนการดังกล่าว ทำให้มนุษย์เกิดพัฒนาการของเขาวัยปัญญา (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2541) สอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี ลกะวงศ์ (2548, หน้า 47) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยรวมและรายด้าน ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินาถ อินทร์พวง (2549, หน้า 62) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการให้บริการนักเรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดเห็นว่างสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรัตน์ สายถิ่น (2549, หน้า 51-52) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ 3 และนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า ระดับชั้นมีความสำคัญต่อความคิดเห็นของแต่ละบุคคล แตกต่างกันตามประสบการณ์ อายุ วุฒิภาวะ โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนมีความพร้อมที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด เพราะมนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดระดับชั้นของนักเรียนเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นตัวแปรต้นที่มีความสำคัญและอาจส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้

ระดับผลการเรียนเฉลี่ย

ระดับผลการเรียนของนักเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกันได้ เมื่อความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่ดีนั้น คงมีความรู้สึกพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดี และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ นักเรียนอาจอยู่ในสิ่งแวดล้อมโรงเรียนที่ไม่ดีและไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การที่จะให้นักเรียนมีระดับผลการเรียนดีทั้งหมด โรงเรียนต้องจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงามน่าอยู่ และสร้างความพึงพอใจต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้กับนักเรียนในโรงเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรหงส์ วรรณช (2556, หน้า 146) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในสหวิทยาเขตละหานทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในสหวิทยาเขตละหานทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการและสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การที่โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่ดีย่อมส่งผลและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ดูได้จากผลการเรียนของนักเรียน สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนดีย่อมอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชชุดา คัมภีร์เวช (2556, หน้า 110) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของอังคณี ล้อมจันทร์ (2556, หน้า 66) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน ดังนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น้อยกว่า 2.00 กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 2.00-น้อยกว่า 3.00 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.00-น้อยกว่า 3.00

ดังนั้น ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร โรงเรียน และสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จึงสรุปได้ว่า ระดับผลการเรียนส่งผลต่อ ความพึงพอใจของนักเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดระดับผลการเรียนของนักเรียนเป็น ตัวแปรต้นในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พรพจน์ พจน์พัฒนาพล (2548) ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 1) การจัดสิ่งแวดล้อมของ โรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 2) สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน วัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา เพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ไพฑูลย์ กาญจนะประยูร (2548) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนเกาะโพธิ์ด้วยงามพิทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมการเรียน ของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนอยู่ในระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อม ทางการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ราตรี ละครวงษ์ (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สิงห์คำ ศิริตา (2548) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยการอาชีพบ่อไร่ ตามทัศนะ ของนักศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ข้อ

เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามแผนก พบว่า แผนกช่างยนต์กับแผนกช่างไฟฟ้า แผนกช่างไฟฟ้ากับแผนกพาณิชยการ และแผนกพาณิชยการกับแผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และแผนกมัธยมกับแผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้า แผนกพาณิชยการและแผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่า ระดับแผนกมัธยมกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุตินาถ อินทร์พวง (2549) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพแวดล้อมทางการเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน เพศชายและเพศหญิง ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียนและด้านการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ยกเว้นด้านอาคารและสถานที่ ด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดเห็นว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่าผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4

อุทัยวรรณ อิศระวิช (2549) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศิริเวสร์ตานุปถัมภ์ จังหวัดตราด พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศิริเวสร์ตานุปถัมภ์ จังหวัดตราด ตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

นิชนันท์ ชูดวงแก้ว (2550) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านการบริการของนักเรียน ด้านพฤติกรรมเพื่อนร่วมชั้นและด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับสุดท้าย

รักณี มั่นจิตร (2550) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน

ของโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ ต่ำมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ครูเข้าสอนตรงตามเวลา ครูแนะนำแหล่งวิชาการเอกสารตำราและสื่อการเรียนให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม และครูบอกผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ฝ่ายปกครองชี้แจงเกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียนให้กับนักเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมชุมนุมได้อย่างอิสระ

วิระเวก สุขสุคนธ์ (2550) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 1 โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 285 คน พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโดยรวม

อาคม รุณสีงาม (2550) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร ทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านการให้บริการผู้เรียนที่อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของผู้เรียนเพศชายและเพศหญิง ทั้งโดยรวมและรายด้านเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนหญิงมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่าผู้เรียนเพศชาย ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ทั้งโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการเรียนการสอนและด้านการให้บริการผู้เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสมสูงกว่าผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4

บุญกล้า ปลื้มอารมณ์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านลักษณะพฤติกรรมผู้เรียนนักเรียน

ชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นต่างกันพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสงค์ ทองยี่ง (2551) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนคลองกิ้ววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามเพศและระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมผู้เรียน การจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียนและด้านอาคารสถานที่เป็นลำดับสุดท้าย สภาพแวดล้อมทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามเพศระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สภาพแวดล้อมทางการเรียนตามความเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณฑาทิพย์ เสาวคนธ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดสุขไพโรวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดสุขไพโรวัน จำแนกตามเพศและช่วงชั้นมีความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี

กาสัญญา กันลำอาจ (2552) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน จำแนกตามช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาภาภรณ์ พายสำโรง (2552) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัมพวัน สุวรรณพันธ์ (2552) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นันทวัน มุสิกบุตร (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ระดับมาก

รุ่งนภา คนเล (2553) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุکش ยาสา (2553) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สุกัญญา นุ้ยแม่นันตร (2555) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล1 (สดาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล1 (สดาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล1 (สดาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศและจำแนกตามระดับชั้นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทวิรัตน์ เนียมมะโน (2555) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอาคาร

สถานที่ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แอนนา บรรเทาผล (2555) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2 สังกัดเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2 สังกัดเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2 สังกัดเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ ทั้ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กัลยา มั่งคั่ง (2558) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศของนักศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามระดับชั้นของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Astin (1971, p. 67) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้และทักษะแนวความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวนักเรียน กระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้และทักษะแนวความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดให้ปรากฏในตัวนักเรียน กระบวนการดังกล่าวอาจรวมถึงวิธีการในการถ่ายทอดการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน คือ การจัดห้องเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน คุณภาพของครูผู้สอน วิธีการสอน หลักสูตรเจตคติที่ดีของครูผู้สอนต่อวิชาที่สอน

Benn (1976, pp. 43-68) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาได้รับรู้จากประสบการณ์จริง ในทรศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา วิธีการวิจัยใช้วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย พบว่า ทรศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในสภาพจริงมีผลในทางลบ และแตกต่างกันอย่างมากกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติ นักเรียนต้องการให้มหาวิทยาลัยมีความกล้าที่จะท้าทายทางวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในรัฐโอกลาโฮมาไม่พอใจใน

บรรยากาศในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่มาจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ นักศึกษาผิวดำมีความประทับใจในสภาพแวดล้อมมากกว่านักศึกษาผิวขาว

Horowitz and Otto (1973, p. 242) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนในห้องเรียนที่จัดแบบเดิม และกลุ่มที่เรียนในห้องเรียนที่จัดแบบใหม่คือมีสีสันหลากหลาย ฝาห้องเคลื่อนที่ได้ ระบบแสงไฟแบบใหม่ ที่นั่งนุ่มสบายและเคลื่อนย้ายได้ ผลการศึกษาห้องเรียนแบบใหม่มาเข้าเรียนกันมากกว่าห้องเรียนแบบเก่า นักเรียนในห้องเรียนแบบใหม่มีการรวมกลุ่มในหมู่นักศึกษามากกว่านักศึกษาในห้องเรียนแบบเก่า

Jaime (1972, p. 6,758-A) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมต่อวิทยาลัยครูบูคิดนอน (Bukidnon normal college) ประเทศฟิลิปปินส์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตปริญญาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันและการรับรู้สภาพแวดล้อมในทางลบ มีแนวโน้มก่อให้เกิดลักษณะก้าวร้าวในทำนองเดียวกัน การรับรู้สภาพแวดล้อมในทางบวก ก่อให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ นอกจากนี้ ยังพบว่านิสิตที่ใช้เวลาศึกษาอยู่ในสถาบันหลายสถาบัน ประเมินสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาตามวัยและเพศปรากฏว่า นิสิตเพศชายประเมินสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำกว่านิสิตเพศหญิง ขณะเดียวกันก็ยังสามารถข้อสรุปการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในทางลบนั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นเลิศทางวิชาการและบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนิสิตด้วย

Mack (1971, p. 4,308) ได้ศึกษาภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยริคส์ โดยแบ่งวิเคราะห์ความคิดเห็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 รวมทั้งนักแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาและสมาชิกในชุมชนของวิทยาลัยผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แตกต่างไปจากก่อนเข้ามาศึกษาทัศนคติของศิษย์เก่าที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์ดี

Managan (1990, p. 188) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติกันมา (Traditional) กับห้องเรียนที่จัดแบบไม่เป็นทางการ (Informal) โดยจัดออกมาในลักษณะศูนย์การเรียนรู้ (Learning center) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในห้องที่จัดสภาพแวดล้อมแบบไม่เป็นทางการ มีความคล่องแคล่ว มีความคิดริเริ่มและจินตนาการดีกว่านักเรียนที่เรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติกันมา

Rice (1975, p.7,440) ศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยเปอร์ดู พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยกับเป้าหมายในการจัดการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ความพอใจและบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กัน

Wallbery (1987, p. 533) กล่าวว่า ถ้ามองกันให้แคบลงในระดับห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียน สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ก็คือ บรรยากาศของชั้นเรียนซึ่งเปรียบเสมือนสังคมที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน

Zentner (2001) ได้นำเสนอรายงานการวิจัยระดับปริญญาเอกในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวินัยกับทักษะด้านอื่น ๆ ของนักเรียนพบว่า การปฏิรูปการศึกษาเชิงบังคับได้ก่อให้เกิดการบริหารของโรงเรียน ในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนและระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไกและสภาพแวดล้อมในการบริหารเพื่อให้บุคลากรของโรงเรียน ได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิด แต่เป็นการส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเอง และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

Alonso (2006, pp. 295-390) ศึกษาการกำหนดคุณภาพของสภาพแวดล้อมทางการเรียน สำหรับจุดที่เป็นมุมมองของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยสำรวจจากนักเรียน 630 คน จากโรงเรียน 3 แห่ง พบว่า การกำหนดรูปแบบการสอนและคาดหวังเพื่อเพิ่มแรงจูงใจ เกิดขึ้นจากนิสัยที่ทำเป็นประจำของนักเรียน

Katrien (2006, pp. 279-294) ได้ศึกษาพลวัตที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเริ่มเรียนของนักเรียน โดยศึกษาอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนจากนักเรียนระดับประถมศึกษา 790 คน พบว่า วิธีการเริ่มเรียนและกลยุทธ์ของนักเรียนมีนัยสำคัญในระดับต่ำ มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเหมาะสม ให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขสิ่งบกพร่องมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ตัวแปรเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย เป็นตัวแปรที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา โดยตั้งสมมติฐานว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 457 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นเป็นเกณฑ์ในแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน

ระดับชั้นของนักเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	หญิง	ชาย		หญิง	ชาย	
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	156	48	204	71	23	94
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	151	102	253	69	47	116
รวม	307	150	457	140	70	210

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ด้านเพศ ระดับชั้นของนักเรียน และผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน นิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ

1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านกลุ่มเพื่อน และ 4) ด้านการบริหาร ซึ่ง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert (1973, p. 247) โดยมีเกณฑ์การให้ค่าระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

5 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมา ประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถามการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม ทางการเรียน ตามแนวคิดของ Astin (1971, p. 3) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและแนวคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของ Shelley (1995, p. 9) นำมาจำแนกองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

2. นำแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง

3. ร่างแบบสอบถามการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้อง เหมาะสม

4. การหาคุณภาพของแบบสอบถามการวิจัย คุณภาพเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรง ของเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(Index of item objective congruence: IOC) ซึ่งนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

4.1 ดร.สมุทรา ชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ดร.ชัยพนธ์ รักงาม	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 นายสยาม มากอู่สาห์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18

นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมงานนิพนธ์ โดยมีค่า IOC ของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามเนื้อหานั้น นำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) เพื่อวิเคราะห์เครื่องมือ/ แบบวัดที่สร้างขึ้น มีค่าสหสัมพันธ์ (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามนี้มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.79 แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .94

6. นำแบบสอบถามนี้ไปใช้สอบถามความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปติดต่อผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา ที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามการวิจัย ให้แก่นักเรียน
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง มาดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถาม มาแบ่งกลุ่มตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1

จากนั้นนำมาหาค่าความถี่และร้อยละ

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาให้คะแนนน้ำหนักในตอนต้นที่ 2 สอบถามความพึงพอใจต่อ
สภาพแวดล้อมทางการทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล คือ

- 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนก
ตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย โดยหาค่าจากคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(SD)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนก
ตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 210 ฉบับ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

\bar{X}	หมายถึง ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง ค่าสถิติการแจกแจง t
p	หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อน
*	หมายถึง การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
n	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล เกี่ยวกับศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยหาค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	70	33.30
2. หญิง	140	66.70
รวม	210	100.00
ระดับชั้น		
1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	94	44.80
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	116	55.20
รวม	210	100.00
ผลการเรียนเฉลี่ย		
1. ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00	136	64.80
2. ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	74	35.20
รวม	210	100.00

จากตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.70 และ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 33.30 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 55.20 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 44.80 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มี

ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 64.80 และ ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน

โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของนักเรียน	n = 210		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.63	0.90	มาก	3
2. ด้านการเรียนการสอน	3.84	0.85	มาก	2
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.33	0.88	ปานกลาง	4
4. ด้านการบริหาร	4.04	0.83	มาก	1
รวม	3.71	0.86	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านกลุ่มเพื่อนตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	n = 210		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. มีอาคารเรียนและห้องเรียนที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน	3.87	0.73	มาก	1
2. มีห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการเรียนรู้เพียงพอ	3.56	0.84	มาก	8
3. ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศที่ดี	3.59	0.89	มาก	5
4. ห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและปลอดภัย	3.33	0.86	ปานกลาง	9
5. มีสื่อและอุปกรณ์เพียงพอจัดการเรียนการสอน	3.64	0.94	มาก	4
6. มีร้านอาหารที่พร้อมบริการนักเรียนอย่างเหมาะสม	3.58	0.97	มาก	6
7. มีโรงจอดรถที่พร้อมบริการนักเรียนอย่างเพียงพอ	3.57	0.96	มาก	7
8. ระบบการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม	3.70	0.90	มาก	3
9. มีห้องพยาบาลและสนามกีฬาอย่างเพียงพอ	3.79	0.97	มาก	2
รวม	3.63	0.90	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีอาคารเรียนและห้องเรียนที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน ห้องพยาบาลและสนามกีฬาอย่างเพียงพอและระบบการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและปลอดภัย

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านการเรียนการสอน

	ด้านการเรียนการสอน	n = 210		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	SD		
1	ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.96	0.76	มาก	3
2	ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอนและเตรียมการสอน ก่อนเข้าสอน	3.99	0.77	มาก	2
3	ครูเข้าสอนตรงเวลาเสมอ	3.64	0.90	มาก	11
4	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน กระตุ้นให้นักเรียน ตั้งใจเรียน	3.66	0.87	มาก	10
5	ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อที่ทันสมัย อย่างเหมาะสม	3.78	0.83	มาก	7
6	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	3.93	0.81	มาก	4
7	ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.10	0.78	มาก	1
8	ครูเอาใจใส่นักเรียนในคาบสอนเท่ากันทุกคน	3.87	0.88	มาก	5
9	ครูให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน	3.78	0.92	มาก	8
10	ครูรับฟังความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.76	0.90	มาก	9
11	ครูมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลนักเรียน	3.85	0.88	มาก	6
	รวม	3.84	0.85	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
นิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและ
รายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีความรู้
ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอนและเตรียมการสอน
ก่อนเข้าสอนและครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือครูเข้าสอนตรงเวลาเสมอ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านกลุ่มเพื่อน

	ด้านกลุ่มเพื่อน	n = 210		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	SD		
1.	นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบ	3.71	0.88	มาก	7
2.	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน	3.94	0.70	มาก	2
3.	นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมที่โรงเรียนจัด	4.10	0.73	มาก	1
4.	นักเรียนมีความสามัคคีกันในกลุ่มและร่วมมือกัน	3.83	0.87	มาก	4
5.	นักเรียนมีความรู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่โรงเรียน	3.73	0.94	มาก	6
6.	นักเรียนช่วยเหลือให้คำแนะนำเพื่อนเตรียมตัวสอบ	3.62	0.87	มาก	8
7.	นักเรียนตักเตือน/ แนะนำ เมื่อเพื่อนทำผิดระเบียบ	3.58	0.99	มาก	8
8.	นักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง	3.29	1.04	ปานกลาง	9
9.	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและเพื่อน	3.89	0.90	มาก	3
10.	นักเรียนช่วยกันสร้าง/ รักษาชื่อเสียงที่ดีของโรงเรียน	3.78	0.87	มาก	5
	รวม	3.33	0.88	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้องอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเสมอ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และนักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและเพื่อน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือนักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการบริหาร

ด้านกลุ่มเพื่อน	n = 210		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารอย่างมีระบบ	3.85	0.80	มาก	5
2. โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	3.85	0.82	มาก	5
3. โรงเรียนมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบ วัชชัดเจน	4.20	0.79	มาก	2
4. โรงเรียนมีสื่อที่ทันสมัยช่วยในการเรียนการสอน	3.76	0.92	มาก	6
5. โรงเรียนมีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจน	4.18	0.91	มาก	3
6. โรงเรียนส่งเสริมการแข่งขันวิชาการแก่นักเรียน	4.13	0.78	มาก	4
7. โรงเรียนมีการจัดครูที่ปรึกษาเพื่อรับฟังปัญหาและช่วยหาทางแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน	4.24	0.82	มาก	1
8. โรงเรียนมีการยกย่องนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น	4.13	0.82	มาก	4
รวม	3.33	4.04	0.83	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดครูที่ปรึกษาเพื่อรับฟังปัญหาและช่วยหาทางแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน โรงเรียนมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบ วัชชัดเจน และโรงเรียนมีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีสื่อที่ทันสมัยช่วยในการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจของนักเรียน
โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจ	เพศ							
	ชาย				หญิง			
	(n = 70)				(n = 140)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	3.59	0.65	มาก	4	3.63	0.57	มาก	4
2. ด้านการเรียนการสอน	3.85	0.58	มาก	2	3.83	0.56	มาก	2
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.73	0.61	มาก	3	3.75	0.60	มาก	3
4. ด้านการบริหาร	4.02	0.55	มาก	1	4.07	0.62	มาก	1
รวม	3.79	0.60	มาก	-	3.82	0.59	มาก	-

จากตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า นักเรียนชายมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

นักเรียนหญิงมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจ	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	(n = 70)		(n = 140)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.59	0.65	3.63	0.57	-0.50	.61
2. ด้านการเรียนการสอน	3.85	0.58	3.83	0.56	0.23	.81
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.73	0.61	3.75	0.60	-0.27	.78
4. ด้านการบริหาร	4.02	0.55	4.07	0.62	-0.54	.58
รวม	3.80	0.49	3.82	0.48	-0.33	.73

จากตารางที่ 9 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา จำแนกตามระดับชั้น

ความพึงพอใจ	เพศ							
	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3				มัธยมศึกษาปีที่ 6			
	(n = 70)				(n = 140)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	3.71	0.59	มาก	4	3.54	0.60	มาก	4
2. ด้านการเรียนการสอน	3.88	0.57	มาก	2	3.81	0.56	มาก	2
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.80	0.61	มาก	3	3.69	0.60	มาก	3
4. ด้านการบริหาร	4.08	0.56	มาก	1	4.03	0.63	มาก	1
รวม	3.86	0.58	มาก	-	3.76	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 10 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านกลุ่มเพื่อน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น

ความพึงพอใจ	เพศ				t	p
	มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6			
	(n = 70)		(n = 140)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.71	0.59	3.54	0.60	2.05*	.04
2. ด้านการเรียนการสอน	3.88	0.57	3.81	0.56	0.95	.34
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.80	0.61	3.69	0.60	1.36	.17
4. ด้านการบริหาร	4.08	0.56	4.03	0.63	0.55	.58
รวม	3.80	3.86	0.58	3.76	0.60	1.49

*p < .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย

ความพึงพอใจ	เพศ							
	ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00				ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00			
	(n = 70)				(n = 140)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	3.65	0.61	มาก	4	3.56	0.57	มาก	4
2. ด้านการเรียนการสอน	3.84	0.58	มาก	2	3.84	0.52	มาก	2
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.75	0.61	มาก	3	3.73	0.60	มาก	3
4. ด้านการบริหาร	4.04	0.63	มาก	1	4.08	0.54	มาก	1
รวม	3.82	0.61	มาก	-	3.80	0.56	มาก	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อน

นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3. ขึ้นไป 00มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อน

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
ผลการเรียนเฉลี่ย

ความพึงพอใจ	เพศ				t	p
	ผลการเรียนเฉลี่ย ต่ำกว่า 3.00		ผลการเรียนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.00			
	(n = 70)		(n = 140)			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านอาคารสถานที่	3.65	0.61	3.56	0.57	1.04	.04
2. ด้านการเรียนการสอน	3.84	0.58	3.84	0.52	0.28	.34
3. ด้านกลุ่มเพื่อน	3.75	0.61	3.73	0.60	0.26	.17
4. ด้านการบริหาร	4.04	0.63	4.08	0.54	-0.47	.58
รวม	3.82	0.61	3.80	0.56	0.26	.79

*p < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
ผลการเรียนเฉลี่ย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นและผลการเรียนเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จำนวน 38 ข้อ เป็นแบบสอบถามในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .25-.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่าสถิติ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และด้านกลุ่มเพื่อน ตามลำดับ

1.1 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีอาคารเรียนและห้องเรียนที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน ห้องพยาบาลและสนามกีฬาเพียงพอ และระบบการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมในโรงเรียน

1.2 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีความรู้

ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอนและเตรียมการสอน ก่อนเข้าสอน และครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้องอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายข้อ เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดเสมอ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และนักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและเพื่อน

1.4 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดครูที่ปรึกษาเพื่อรับฟังปัญหาและช่วยหาทางแก้ไขปัญหแก่นักเรียน โรงเรียนมีกฎระเบียบ ข้อบังคับแจ้งไว้ชัดเจน และโรงเรียนมีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน

2. ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน นิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน นิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน นิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากการค้นพบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียน และครูให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนา และปรับปรุงในด้านอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง เช่น มีการก่อสร้างเรือนพยาบาล ต่อเติม โรงอาหาร

และมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ สร้างโดมหน้าเสาธงเพื่อทำกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนอย่างต่อเนื่อง ไม่ต้องย้ายสถานที่เมื่อฝนตก ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนพึงพอใจ ทั้งยังหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ ครูยังต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” ครูมีความชำนาญ มีความพร้อมในการสอนและเตรียมแผนการสอนเสมอ ครูส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนาตนเองในการแข่งขันตามความถนัดความสามารถในทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ด้านดนตรี ด้านกีฬาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนิคมวิทยาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของรักณี มั่นจิต (2550, หน้า 55) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามความพึงพอใจของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาภรณ์ พายสำโรง (2552, หน้า 73) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกช ยาธา (2553, หน้า 52) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษาวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนทัพพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมฤทัย รอดพูนพงศ์ (2553, หน้า 77) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมท่าแคลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนมัธยมท่าแคลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทรรศณีย์ วรหาคำ (2554, หน้า 71) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุพัฒน์ สีนมะลิ (2555, หน้า 48) ทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนเทศบาลกรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อ

สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ตรีศึกษาโรงเรียน เทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ฝ่ายอาคารสถานที่จัดสภาพแวดล้อมได้ดี มีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่เพื่อให้มีอาคารเรียนและห้องเรียนที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน มีห้องพยาบาลและสนามกีฬาอย่างเพียงพอ กำหนดให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด มีแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น สวนไม้พุ่มประดับ บ้านพอเพียง บ่อปลา ผักสวนครัวคนเมือง เลี้ยงไก่และหมูหลุม มีสวนหย่อมและที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอ เป็นต้น บริเวณโรงเรียนมีต้นไม้จำนวนมาก ทำให้โรงเรียนร่มรื่นน่าอยู่ นอกจากนี้ ยังมีระบบการรักษาความปลอดภัยภายในโรงเรียน มีกล้องวงจรปิดติดภายในโรงเรียน นักเรียนมีการสแกนบัตรนักเรียนเช็กการมาเรียนในตอนเช้าและหลังเลิกเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์ธรรกัญญา ชื่นศิริกิจ (2549, หน้า 53) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเจริญสุขวิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทรรชนี วรหาคำ (2554, หน้า 71) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร เลียงเคราะห์ (2556, หน้า 67) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอนและเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน และครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของครู ได้รับความเอาใจใส่จากฝ่ายบริหารวิชาการเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการติดตามนิเทศการสอนจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการนิเทศครูผู้สอนในแต่ละวิชา เป็นการช่วยให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนที่ดีให้ครั้งต่อไป ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ครูมีจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการจัดทำแผนการเรียนการสอน ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ครูมีพร้อมในการเตรียมตัวก่อนเข้าสอนและเข้าสอนตรงเวลา ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูสามารถสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการใช้สื่อที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เอาใจใส่นักเรียนตลอดเวลาการจัดการเรียนการสอน รวมถึงส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น ห้องสมุดของโรงเรียน ห้องสมุดประชาชนและค้นคว้าจากสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น นอกจากนี้ การวัดผลประเมินผลของครูยังมีความยุติธรรม มีเกณฑ์การให้คะแนนชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาวิรินทร์ บุญเกิด (2550, หน้า 56-57) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร เสี่ยงเคราะห์ (2556, หน้า 67) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.3 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนรุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักเรียนรุ่นพี่มีจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 น้อยกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาจส่งผลต่อแบบอย่างที่ดีของรุ่นพี่ยังมีจำนวนน้อย แต่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนก็ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนรุ่นพี่และนักเรียนรุ่นน้องเป็นอย่างดี นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ที่สร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์กันดีระหว่างนักเรียน เช่น กิจกรรมกีฬาภายในโรงเรียน (สุพรรณนิการ์เกม) กิจกรรมธนาคารโรงเรียน เป็นความร่วมมือกับธนาคารออมสิน ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน และนักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรัตน์ สายถื่น (2542, หน้า 51-52) ทำการวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนในระดับชั้นช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง

กับงานวิจัยของกมลัญญา กันสำอาจ (2552, หน้า 74) ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว พบว่า สภาพและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทรศนีย์ วรารักษ์ (2554, หน้า 71) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร เลี้ยงเคราะห์ (2556, หน้า 67) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดครูที่ปรึกษาเพื่อรับฟังปัญหาและช่วยหาทางแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน โรงเรียนมีกฎระเบียบข้อบังคับแจ้งไว้ชัดเจน และโรงเรียนมีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน เนื่องจากการบริหารงานของโรงเรียนมีการจัดการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดประชุมวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบริหารมีกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนแจ้งนักเรียนไว้ชัดเจน มีการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการส่งเสริมวิชาการในการแข่งขันทักษะทางวิชาการ การสนับสนุนจัดให้มีสื่อที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนของครู ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ จะมีการยกย่องนักเรียนที่เก่งเพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียนคนอื่นได้นำไปแบบอย่างที่ดี มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระดับชั้นอย่างใกล้ชิด มีครูฝ่ายปกครอง มีครูหัวหน้าระดับชั้นดูแลให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาและมีครูที่ปรึกษาในแต่ละห้องดูแลและรับฟังปัญหา ช่วยหาทางแก้ไขปัญหแก่นักเรียนร่วมกับครูหัวหน้าระดับชั้นและการดูแลความเป็นอยู่ของนักเรียนบางคนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการมาเรียน มีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน สอดคล้องกับแนวคิดของเลิศศักดิ์ คำปลิว (2551, หน้า 20) ที่ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารเป็นการดำเนินการ

โดยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้ครูได้มีโอกาใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอ ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

2. ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

2.1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่านักเรียนมีเพศที่ต่างกัน เพศชายและเพศหญิงต่างก็อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยาเหมือนกัน จึงมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนนิคมวิทยาไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนนิคมวิทยามีสภาพแวดล้อมภายในที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านกลุ่มเพื่อน รวมทั้งด้านบริหารเรื่องกฎระเบียบ วินัย ที่เหมือนกัน เมื่อนักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน สร้างความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมแก่นักเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถพัฒนาความรู้ ความคิด ซึ่งสอดคล้องกับสุชาวรินทร์ บุญเกิด (2550, หน้า 56-57) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามเพศของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญกล้า ปลื้มอารมณ์ (2551, หน้า 57) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิปภานันท์ สันตติลล (2552, หน้า 81) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทธา 8 สังกัดเมืองพัทธา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของทรศนีย์ วรหาคำ (2554, หน้า 71) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศของนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับสุพรรณิ สินมะลิ (2555, หน้า 48) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนเทศบาล ตรีศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนเทศบาล ตรีศึกษา โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชชา มณีวงศ์ (2556) ศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ของนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการบริหารงาน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยองมากกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมใกล้เคียงตัวแตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีช่วงเวลาพักกลางวันรับประทานก่อนในเวลา 11.10-12.00 น. จึงได้รับประทานอาหารกลางวันก่อน จึงมีความพึงพอใจมากกว่า ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ช่วงเวลาพักกลางวันรับประทานหลังในเวลา 12.00-12.50 น. ซึ่งได้ใช้โรงอาหารและบริเวณที่พักรับประทานอาหารภายหลัง รวมทั้งบริเวณที่นั่งพักผ่อน ม้าหินอ่อนจะมีเศษอาหาร ถูขนม-ลูกอม น้ำหวานและบริเวณดังกล่าว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังต้องการสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัวมากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยาต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยองมากกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิปภานัท สันตติลล (2552, หน้า 81) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทยา 8 สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสุพรรณิ สินมะลิ (2555, หน้า 13) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนจากครู ผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ทางการศึกษา เป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนรู้และพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

2.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมและรายทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าโรงเรียนนิคมวิทยามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การเรียนการสอน โดยเสมอภาคกันทุกคน ไม่มีการแบ่งระดับผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนไม่แตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนก็เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีสื่อที่ทันสมัย ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนเหมือนกัน นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนทุกคน ได้ร่วมกิจกรรมและแสดงความสามารถด้านต่าง ๆ ตามความถนัดของนักเรียน ยกตัวอย่างด้านวิชาการ โรงเรียนนิคมวิทยาได้ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถด้านวิชาการ ได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันด้านวิชาการภายในโรงเรียน ผ่านกิจกรรมวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระวิชา เช่น กิจกรรมวันภาษาไทยของกลุ่มสาระภาษาไทย กิจกรรมแข่งขันทักษะของกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กิจกรรมวันอาเซียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ของกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กิจกรรมทักษะด้านภาษาของกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น กิจกรรมตลาดนัด กอท. ของกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งจะจัดแบ่งให้มีกิจกรรมตลอดปีการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการจัดค่ายคณิต คิดอย่างพอเพียง ค่ายคุณธรรมจริยธรรมในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ค่ายลูกเสือเนตรนารี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดให้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เข้าค่ายทุกปี สอดคล้องกับแนวคิดของ Morse (1958, p. 27) อธิบายว่าความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะที่จิตปราศจากความเครียด ทั้งนี้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดจะน้อยลง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้น ในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พอใจก็จะเกิดขึ้น และสอดคล้องกับมณฑิชา เนตรเจริญ (2556, หน้า 83) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพานทองสภานุอุปถัมภ์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับผลการเรียน โดยรวมพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา ต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนจึงควรพัฒนาสภาพแวดล้อมดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรปรับปรุงในเรื่องความสะอาดของห้องเรียน การระบายอากาศและความสะอาดในห้องเรียน ความเป็นระเบียบในการวางถังขยะ และไม้กวาดในห้องเรียน มีการจัดวางอย่างเป็นสัดส่วนชัดเจน

2. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ควรปรับปรุงในเรื่องให้ครูเข้าสอนตรงเวลา เพื่อเป็นแบบอย่างและช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเข้าเรียนตรงเวลา เนื่องจากนักเรียนต้องเดินทางไปเรียนแต่ละห้องเรียนเมื่อเปลี่ยนวิชาเรียน บางคนแวะดื่มน้ำหรือทำธุระส่วนตัวเป็นเวลานาน การเข้าสอนตรงเวลาของครูผู้สอนทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ครูควรเน้นการจัดกิจกรรมให้รุ่นพี่เป็นตัวอย่งที่ดีกับรุ่นน้อง มีการช่วยเหลือกันหรือให้คำปรึกษาแก่รุ่นน้อง เช่น ในด้านวิชาการจัดให้มีการสอนการบ้านรุ่นน้องทุกเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนรุ่นพี่กับรุ่นน้อง และรุ่นพี่ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้รุ่นน้อง นำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนในโรงเรียนให้มากขึ้น

4. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ควรเน้นในด้านการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อที่ทันสมัย เน้นให้ครูใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น ส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้งหมด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสุขภาพ. (2553). *แผนปฏิบัติการและแผนติดตามผลการดำเนินงานกรมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ 2544*. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- กรองทอง วันสวัสดิ์. (2551). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาลัยญา กันสำอาจ. (2552). *ศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กล้า มั่งคั่ง. (2558). *ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัย เทคโนโลยีการเกษตรบริหารธุรกิจจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิริยา กล้ารบ. (2556). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนบ้านมาตาพุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิปภานัท สันตติลล. (2552). *ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพการจัดสิ่งแวดลอมของโรงเรียน เมืองพญา 8 สังกัดเมืองพญา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราพร พิงพิณิจ. (2555). *ความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตินาถ อินทร์พวง. (2549). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน โรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์. (2548). *มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา มณีวงศ์. (2556). *ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในคณะเภสัชศาสตร์ของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดล ฤทธิ์เรืองเดช. (2552). *ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในอำเภอเกาะกูด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวินันท์ เนียมมะโน. (2555). *ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว อำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรคณีย์ วรหาคำ. (2554). *ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธรรมปิติ สิงคเสถิต. (2556). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอบางทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร อติศักดิ์. (2555). *การศึกษากิจการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิชานันท์ ชูดวงแก้ว. (2550). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทวัน มุสิกบุตร. (2553). *ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นันท์ธกรัญญ์ ชื่นศิริกิจ. (2549). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนเจริญสุขวิทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญกล้า ปลื้มอารมณ์. (2551). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนบ้านวังวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยวิทยาสาน.
- เบญจพร ชาญญาณี. (2556). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 6*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูร อิมสวาสดี. (2552). *ลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา*. ปริญญาบัตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสงค์ ทองยิ่ง. (2551). *การศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนคลองกิ้ววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องศรี จันท้าว. (2549). *หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พชรพร วรรณธรรมอังกูร. (2558). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนบริษัทไทยกลีกรสงเคราะห์ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พนม ลีมอารีย์. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พรพจน์ พจน์พัฒนาพล. (2548). *การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษฉะเชิงเทรา เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ไพฑูถย์ กาญจนะประยูร. (2548). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเกาะโพธิ์อ่าวงามวิทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑาทิพย์ เสาวคนธ์. (2551). *ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดสุขไพรวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑิชา เนตรเจริญ. (2556). *ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพานทองสาขานุปถัมภ์ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธการ สัจจาพิพัฒน์. (2558). *ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านดงเสลา จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุวดี จำปาไชย. (2555). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระพีพันธ์ ฉายวิมล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รักณี มั่นจิต. (2550). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ราตรี ละครวงศ์. (2548). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งนภา คนเล. (2553). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนชุมชนบ้านสองสสิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- โรงเรียนนิคมวิทยา. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2559*. ระยอง: โรงเรียนนิคมวิทยา.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วศิน สุขสวัสดิ์. (2552). *การศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 1 จังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). *การจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ตามความรับรู้ของครู*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิษุตา คัมภีร์เวช. (2556). *ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิระเวก สุขสุคนธ์. (2550). *สภาพและความต้องการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองหาดพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิกัญฉวีวรรณ วิทยาภรณ์. (2550). *ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภชัย หมอชาติ. (2558). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านมาบประชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมฤทัย รอดพูนพงศ์. (2553). *การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนมัธยมท่าแฉลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุกัญญา นุ้ยแมนเนตร. (2555). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกช ยาธา. (2553). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนท้าวพระยาพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา อินอำพร. (2555). ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธาวรินทร์ บุญเกิด. (2550). ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองยายอินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนทรหงส์ วรรณุช. (2556). ความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสะพานทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพัฒน์ สีนมะลิ. (2555). ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเทศบาล ๓ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพล อนามย์. (2549). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุภาพร เลียงเคราะห์. (2556). *ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรางค์ ใ้วตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิงห์คำ สิริตา. (2548). *การศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยการอาชีพ่อไร่ จังหวัดตราด ตามทัศนะของนักศึกษา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวรัตน์ สายถิ่น. (2549). *สภาพสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชลกันยานุกูล แสนสุข จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). *มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาทอง.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุทิน พรมลี. (2551). *การบริหารงานอาคารสถานที่*. เข้าถึงได้จาก www.reg.su.ac.th/registrar
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2530). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาน ปรีชา. (2548). *การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนเมวดีพิทยาคม อำเภอเมวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อรพรรณ ประสิทธิ์รัตน์. (2553). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548). *จิตวิทยาการบริการ*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- อังคณี ล้อมจันทร์. (2556). *สภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุดมพร อมรธรรม. (2549). *ปรัชญาการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- อุดมศักดิ์ สิทธิพงษ์. (2549). *กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อุมาพร นิลพัฒน์. (2555). *สภาพแวดล้อมทางเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านมาตาดำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาคม รุนสีงาม. (2550). *รายงานการวิจัยเรื่องศึกษาสภาพสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาภาภรณ์ พายสำโรง. (2552). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพรพวงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัยวรรณ อิศระวนิช. (2548). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคีรีรัตนูปถัมภ์ จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แอนนา บรรเทาผล. (2555). *การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2 สังกัดเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำนวยการ เลิศรุ่งโรจน์. (2549). *ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบางมดวิทยา*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Alderfer, C. P. (1972). *Existence, relatedness, and growth*. New York: Free Press.
- Alonso, T. (2006). Learning and instruction. *Journal of Education Administration*, 20(4), 295-309.

- Astin, A. W. (1971). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Astin, A. W. (1985). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Benn, G. C. (1976). A comparison of the ideal college environment as perceived by entering freshman in Oklahoma State University. *Dissertation Abstracts International*, 36(11), 4,368.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper and Row.
- Good, C. V. (1995). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Harold, W. (1964). *Personality change in college student in college and character*. New York: Nevvitt Stanford.
- Herberg, (1959). *The motivation to work*. New York: John Wiley and Sons.
- Horowitz, C., & Otto, P. (1973). *The teaching effectiveness of an alternative teaching facility*. Alberta: University of Alberta.
- Jaime, M. G. (1972). Student perception of campus environment. *Dissertation Abstracts International*, 32(12), 6,758-A.
- Katrien, S. (2006). Learning and instruction. *Journal of Education Administration*, 16(4), 279-94.
- Krejcie, V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert. (1993). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.
- Mack, G. S. (1971). International tensions: A multiply case study for found composes using the transactional analysis of personality and environment (TAPE). *Dissertation Abstracts International*, 31(1), 4,308-A.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 5, 45-62.
- Managan, M. J. (1990). The impact of the traditional classroom environment and the informal classroom environment on creative thinking abilities. *Master abstract international*, 28, 188.
- McClure, A. (1990). *Introduction to teaching*. New York: Random House.
- McVey, G. F. (1989). *Learning environment in the international encyclopedia of education teaching*. Oxford: Pergaman Press.

- Michael, B. (1965). *Human resource management: A general manager's perspective*. New York: Free Press.
- Morse, S. (1985). *Communities: How citizens and local leaders can use strategic thinking to build*. Bangkok: Animate Group.
- Rice, J. C. (1975). Relationships among major education goals: Perception of campus environment and personality for junior colleges. *Dissertation Abstracts International*, 5, 56.
- Shelly, M. W. (1975). *Responding to social change*. Pennsylvania: Dowden Hutchinson & press.
- Tiffin, J., & McCormic, E. J. (1995). *Industrial psychology*. NJ: Prentice-Hall.
- Wallbery, H. J. (1987). *Psychological environment in the international encyclopedia teaching and teacher education*. Oxford: Pergaman Press.
- Wallestein, H. A. (1971). *Dictionary of psychology*. Maryland: Penqiun Book.
- Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of behavior science*. New York: Nostrand Reinhold.
- Zentner, J. P. (2001). *Health promotion strategies through the life span*. New Jersey: Upper Saddle River.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0764

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวนภัสณัฐ กุตะวัน รหัส 58920617 งานนิพนธ์ เรื่อง: ความพึงพอใจต่อ
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 โดยมี **ดร. สถาพร พงุฑมิกุล** เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของ
นิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0765

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้
อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวนภัสณัฐ กุตะวัน รหัส 58920617 งานนิพนธ์ เรื่อง: ความพึงพอใจต่อ
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 โดยมี ดร.สถาพร พงุฑฉินกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์
จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0766

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวนภัสณัฐ กุตะวัน รหัส 58920617 งานนิพนธ์ เรื่อง : ความพึงพอใจต่อ
สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 โดยมี ดร.สถาพร พงุฑตมิกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของ โรงเรียนนิคมวิทยา
 2. ผู้วิจัยต้องการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบบสอบถามทุกตอน ทุกข้อ ตามสภาพจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนของท่านแต่อย่างใด
- ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
มา ณ โอกาสนี้

นางสาวนภัสณัฐ กุตะวัน
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. ระดับชั้น	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ระดับผลการเรียนเฉลี่ย	☐ ต่ำกว่า 3.00	☐ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียน โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เพียงคำตอบเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกของ

นักเรียนมากที่สุด ซึ่งแต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านอาคารสถานที่						
1	มีอาคารเรียนและห้องเรียนเหมาะสม เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน					
2	มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ					
3	ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศที่ดี					
4	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย สะอาดและปลอดภัย					
5	มีสื่อและอุปกรณ์เพียงพอ ในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	มีร้านอาหารพร้อมบริการ					
7	มีโรงจอดรถที่พร้อมบริการนักเรียน อย่างเพียงพอ					
8	ระบบการรักษาความปลอดภัย ที่เหมาะสมในโรงเรียน					
9	มีห้องพยาบาลและสนามกีฬา อย่างเพียงพอ					
ด้านการเรียนการสอน						
10	ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551					
11	ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอน และเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน					
12	ครูเข้าสอนตรงเวลาเสมอ					
13	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน กระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน					
14	ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม					
15	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
16	ครูมีความรู้ความสามารถในวิชา ที่สอนเป็นอย่างดี					
17	ครูเอาใจใส่นักเรียนในคาบสอน เท่ากันทุกคน					
18	ครูส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน					
19	ครูรับฟังความคิดเห็นนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	ครูมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลนักเรียน					
ด้านกลุ่มเพื่อน						
21	นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
22	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน					
23	นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเสมอ					
24	นักเรียนมีความสามัคคีกันในกลุ่มและร่วมมือกันอย่างดี					
25	นักเรียนมีความรู้สึกอบอุ่น เมื่ออยู่โรงเรียน					
26	นักเรียนช่วยเหลือให้คำแนะนำเพื่อนในการเตรียมตัวสอบ					
27	นักเรียนตักเตือน/ แนะนำเมื่อเพื่อนทำผิดกฎระเบียบโรงเรียน					
28	รุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง					
29	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง					
30.	นักเรียนช่วยกันสร้าง/ รักษาชื่อเสียงที่ดีของโรงเรียน					
ด้านการบริหาร						
31	โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารอย่างมีระบบ					
32	โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน					
33	มีกฎระเบียบ ข้อบังคับแจ้งไว้ชัดเจน					

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
34	มีสื่อทันสมัย ช่วยในการสอน					
35	โรงเรียนมีการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน					
36	โรงเรียนส่งเสริมการแข่งขันวิชาการ					
37	โรงเรียนมีการจัดครูที่ปรึกษาเพื่อรับฟังปัญหาและช่วยหาทางแก้ไขปัญหานักเรียน					
38	โรงเรียนมีการยกย่องนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น					

ตารางที่ ข ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.40	14	.69	27	.57
2	.34	15	.68	28	.67
3	.25	16	.65	29	.64
4	.56	17	.51	30	.66
5	.68	18	.30	31	.61
6	.79	19	.53	32	.58
7	.35	20	.32	33	.43
8	.50	21	.33	34	.62
9	.61	22	.67	35	.49
10	.65	23	.56	36	.46
11	.62	24	.46	37	.51
12	.67	25	.59	38	.47
13	.45	26	.51		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .94